

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marție, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarohle pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiin, strada Măcelarilor 37.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiin, în 13 Novembre.

Încă în primăvara anului curent s'a răspândit vestea, că în Rusia are să fie o scumpete nemai pomenită de bucate.

Totă speranța și-o pusese publicul de acolo în un seceriș bogat.

Rezultatul secerișului nu a mulțămît nici cele mai modeste așteptări.

În 21 guvernamente, cu o populațiune dêsă de câteva deci de milioane, recolta a fost sub totă critica și guvernul, care era în curent cu rezultatul secerișului din acele ținuturi, nu a luat la bun timp toate măsurile pentru de a împedeca ori ce esport de bucate, din guvernamentele unde secerișul a fost preste mediocru.

Într'aceea speculanții și firmele cele mari, neconținut au cumpărat și esportat grâne în țeri streine, cu deosebire în Germania.

Lipsa, care era simțită în primăveră, după seceriș numai decât a devenit înteițitoare.

Mulți din agricultorii de mijloc au vëndut bucatele, ademeniți de prețurile oferite.

Sărăcimea ab initio nu a avut bucate, dar se credea, că în o țără ca Rusia, cu atâte milioane de hectare sămănate și lucrute nu pôte să ajungă poporul la atăta strimțore.

Lipsa a luat dimensiuni tot mai mari, și în ziua când s'a oprit esportul de bucate a fost fapt constat, că în Rusia domnesce o fômete, și o meserie nemai pomenită.

În fața tristei realități, că bucatele s'au rărit cu totul de pe piațele orașelor și în magasi, banul a început a nu mai avea valoare.

Statul, târziu, dar totuși a venit cu sume considerabile în ajutoriu și până acum se dîce, că deja s'au împărțit între țeranii și lipsiți 72 milioane de ruble.

Aceste sunt un picur în mare.

Poporul sbiară de fôme, alérgă din un capăt al unei provincii până la celalalt, făr se-și pôtă stêm-păra fômea. Cei mai mulți au năpădit în orașe ca să caute hrană pentru muncă oferită.

Alții jăfuesc, sparg bolte, omôră ziua la améđi, bat la evrei, stau în drum, așa dela o margine până la cealaltă domnesce terorismul.

Organele administrațiunii și armata nu sunt în stare să pună în frâu patimile deslânțuite, poporul strigă după pâne și dacă nu o capetă pe bani ori pe lucru, o ia cum pôte

Țarul muscălesc, fôrte târziu a fost încunosci înțat despre cele ce să petrec în imperiul seu.

A pus pădurile statului la dispoziție, a împărțit ajutoare în bani, dar ce face omul cu banii, când aceia nu au valoare și ori-cât ar fi abundența în bani, nefind bucate, pôtî îngheța cu rublele în mână.

Mii de ômeni au să cadă jertfă acestui flagel, și în urma urmelor cine scie ce se mai pôte desvolta.

Guvernul rusesc a făcut un nou împrumut de stat și financierii francesi au subscris 4 miliarde, numai ca să vie în ajutoriu muscalilor.

Acésta o au făcut francesii, parte pentru pretenia ce există între ei și muscali de când cu escadra francesă la Kronstadt, parte din simț de umanitate, ca să vie celor nenorociți în ajutoriu.

Statul a mai dat și semênța pentru semănătura de tómnă și dacă anul viitoriu va fi un an roditoriu, pôte că miseria să va mărgini la victimele ernei acesteia.

Dar dacă s'ar întempla, ceea ce Dumneđu se ferescă, încă un an slab, atunci întreg colosul dela nord va cobori în jos spre Europa centrală și o nouă emigrație de popôră, o luptă pe môrte și viața are să se desvôlta în întregă Europa.

Țerile civilizate vor trebui să lupte contra barbarilor dela Nord, și acestia siliți de fômete, siliți de instinctul propriei conservări au să lupte luptă desperată.

E teribil a te cugeta la un atare spectacol și cu toate aceste, trebuie să ne facem semă și cu acest nou pericol, care amenință civilizațiunea europenă și cu ea pacea susținută acum de atâte milioane de baionete.

Dacă în Rusia nu ar domni cel mai încarnat absolutism, dacă ar fi fost libertate de presă, ca să dea din bun timp signalul de primejdie, pôte că acest pericol era să trecă preste capul poporului și chiar și preste al Europei întregi.

Ar fi fost pôte mai mare scumpete în celelalte state, dar în nici unul nu ar fi ajuns lucrul ca în Rusia.

Să dîcea, că America are un cuant colosal de grâne, că Indiile au să facă concurență grânelor europene.

Ei bine, unde sunt acele cuanturi adunate, ca să satisfacă cel puțin trebuințelor Rusiei, căci în altă parte lipsa nu e atât de simțită.

Să vede că cu toate înlesnirile comunicațiunii, cu totă ințala cu care se face ađi esportul din un continent în altul, când e vorba de o fômete, cum e și cea din Rusia, statele cu recolte mai bune să pun în rezervă, închid granițele pentru esport și cei cu miseria, ajung peritori de fôme.

Principiul, că cămașa e mai aprôpe de piele în aceste casuri să adeveresce în totă golătatea și de aceea până ce primesci ajutoriu de airea, e bine să iei toate măsurile de precauțiune, ca să nu 'ți între sărăcیا în casă.

Le dîcem aceste la adresa acelor țeranii ai nostri, cari vënd și ei nebunesce, îndată ce li se ofer prețuri mai ridicate, fără să cugete, că pot veni vremi, în cari cu banul în mână pôtî peri de fôme.

Sămănăturile de tómnă s'au întărđiat, prospecte pentru anul viitoriu de un seceriș bogat nu avem și de aceea recomândăm poporului nostru să lege sacul dela gură și să cugete în ăile albe și la ăilele negre, ce pot veni.

Să veșe din pățania altora și nu din a lor proprie, cum durere de atâtea ori să întemplă cu țeranii nostri.

Revista politică.

Delegațiunile și continuă lucrările. În decursul desbaterilor s'a ventilat cestiunea, dacă nu ar fi sosit timpul ca serviciul activ în armată să se reducă dela 3 ani la doi.

Nu numai o parte considerabilă a cheltuelilor ministrului de rêsboiu s'ar micșora, ci puteri de lucru, ômeni vênjoși s'ar reintôrce la ocupațiunea lor, ceea ce ar fi un mare avantajiu din punct de vedere financiar economic.

Ministrul Bauer a fost fôrte rezervat în respunsul seu și probabil, că numai în un viitoriu mai îndepărtat are să reguleze trêba acésta, conform dorinței cetățenilor.

Tot în delegațiuni s'a făcut propuneri pentru modificarea legii despre armată, privitoare la al doilea an de serviț, ce trebuie să-l facă voluntarii, cari nu pot depune esamenul de oficer.

Esperințele de un an, dîce ministrul de rêsboiu sunt de ajuns ca să constat, că 80% au depus esamenul de oficer, un rezultat acesta mult mai favorabil ca în anii trecuți, când nu era têmă pentru prolongirea serviciului încă pe un an, și de aceea nu și pôte da consimțemântul la modificarea legii.

Președintele curței de casațiune cavalerul Anton de Schmerling s'a retras în pensiune, la cererea proprie.

Autograful împărătesc în termini atât de călduroși, este dovada cea mai vie despre simpatiile, de cari s'a bucurat omul de stat Schmerling la curte.

Ministrul de esterne al Rusiei dl de Giers petrece tocmai acum la Paris.

FOIȚA.

Inceputurile, organizarea și stabilirea iesuiților.

(Urmare.)

Érași după un an de ăile, ordinul iesuiților primi o nouă lărgire. Până acum el avea numai două clase, noviți și așa numiți profesii, adecă de aceia, care depuseră cele patru voturi și de aceia, care erau primiți ca scolari în colegiile clericale pentru ca să primescă educațiunea de iesuiți propriu đis. Acești din urmă încă nu erau adevărați iesuiți, ci numai adspectanți sau candidați, pe care-i puteau demite după plac, dacă nu le conveniau. Dēcă însă, după cum era scopul lui Loyola, ordinul avea să se lățescă în totă lumea, atunci era fără îndoială de lipsă, ca numărul instrumentelor să fie înmulțit, pentru ca aci 100—120 de profesii, câți erau în anul 1546 nu puteau corespunde tuturor recerințelor. Dar cum să-și ajute? Prin aceea că vor admite pe cât de mulți, ca să depună cele patru voturi și apoi a-i face profesii? A face acésta Loyola avea autorisarea prin bula: „Injunctum nobis” dar era ôre acésta și consult? Profesii erau cum s'ar dîce „consiliul secret” al generalului

și fără consimțemântul lor, constituțiunea ordinului nu se putea modifica. Prea mulți consilieri intimi îngreunéză însă unanimitatea după vechiul proverb: „câte capete, tot atâtea păreri”. Pre lângă acésta mai era încă a se evita de a nu iniția o armată întregă în ideea cea mai intimă a ordinului, deôrece într'o turmă mare se pot afla totdeuna mai multe oi rliose ca într'una mică. De sigur deci, că prudenta se opunea în mod sever de a promova cu miile la rangul de profesii și deci atât Loyola cât și următorii sei observară cu rigóre principiul, a restrânge pe cât numai se pôte numărul adevăraților iesuiți adecă a profesilor *). Dacă deci pe calea acésta nu se putea ajunge scopul, trebuia să-și ajute pe altă cale, pentru că de instrumente mai multe aveau lipsă cu ori-ce preț. Așa Loyola concepu ideea, a crea și o a treia clasă de membrii, adecă o clasă compusă din aceia, care ca „coadjutori” vor puté aduce ordinului același folos, ca și când ar fi profesii, fără ca însă să se bucare de aceleași drepturi. Classa acésta

*) În anul 1715, când ordinul ajunsese la culmea sa, când el avea preste 700 de colegii și numera preste o armată de 22,000 de membrii existau numai 24 case de profesii și în nici una din ele nu trăiau mai mult de de ce profesii. Proba suficientă, ca principiul amintit mai sus a rēmas regulă stabilă.

Nota lui Greisinger.

el o numi „Coadjutores” pe care-i divisa în două subdiviziuni: „coadjutori mireniși preoțesti. Papa întări fără esitare și acésta nouă introducere prin bula din 5 Iunie 1546. Prin acésta ordinul iesuiților primi următoreea organizațiune:

Trêpta cea mai inferiôră, din care se recrută tot deuna propriul stup al iesuiților, era acela al noviților. Ei erau aleși dintre tinerii cei mai talentați și cultivați, care să creșteau în colegii, erau duși apoi în așa numita casă de probă domus probationis unde măiestrul noviților magister novitiorum încă cu un ajutor, i supravegea și conducea. Dacă ei rămâniau neclintiți în propusul lor, de a intra în ordin și dacă raportul de supraveghiare eșise favorabil pentru ei, adecă au fost aflat a fi subiecte vrednice, erau apoi promovați la noviți adevărați și erau trimiși în casele de noviți, unde avéu se petrecă doi ani. Aci trebuéu ei să trecă prin toate gradele lăpădării de sine, trebuéu să-și flageleze carnea și se îngrijască în spital de bolnavii cei mai murdari și scărboși, să se deprindă în a cerși și a face lucrările cele mai ordinare și preste acésta măiestrul, căruia erau datori a-și marturisi în dese confesării cele mai secrete cugete și dorințe ale lor, i deda la supunerea cea mai ôrbă. (Va urma.)

În ziua primă a fost invitat la dineul dat de președintele republicii dl de Carnot ér a doua și la ministrul de externe Ribot.

Care e scopul petrecerii marelui diplomat toc mai acum în Paris, nu se știe.

Foile germane vîd în această vizită de curtenire, mai mult un reclam pentru împrumuturile rusești și un feliu de ademenire pentru cercurile financiare din Paris, ér presa din Francia crede, că ministrul de externe al Rusiei are să încheie alianța cu Francia și că această vizită este un rezultat al prieteniei încheiată la Kronstadt.

Astfel se esplică, că și admiralul Gervais a fost invitat la dineul președintelui republicii.

Crisa ministerială în România pare a nu se fi terminat prin intrarea dlui N. Blaremburg și a dlui Al. Vericean în cabinet.

Ministrul afacerilor externe dl Esarcu refuză de a mai participa la lucrările cabinetului, și probabil va fi înlocuit cu dl Alecsandru Lahovari, un distins membru al grupului conservator.

Diariul clerical „Vaterland“ din Viena publică o pastorală a episcopilor catolici, cătră credincioșii lor.

În această se plîng episcopii, că cestiunea scôlei confesionale în Austria nu pôte face nici un progres, că statul ucide simțul religios, și că crescerea tinerimei se face în spirit antireligios și anti-catolic.

Provoacă pe toți catolicii să promoveze scôla confesională și interesele ei, ba chiar și o universitate catolică ar fi de dorit să se întemeieze.

Cât despre papa, se plîng episcopii în pastorală lor, că e încă tot prizonier și că stă încă tot sub influința potestății statului italian, ceea-ce e o rușine pentru biserica catolică, răspândită în tótă lumea.

Sașii și guvernul.

După cum am făcut mențiune în unul din numerii trecuți ai diariului nostru, universitatea așa numită săsescă în sesiunea din toamna această voește se ia la reviziune statutul, pe baza căruia lucră dela anul 1876 și se-l prelucre în spirit liberal, care se mulțămescă pre toți locuitorii din fostul de odinioară fundul regiu. Spre scopul acesta deja în prima ședință s'a și emis o comisiune, care e chemată se prelucre regulamentul cel nou, spre a înlesni apoi lucrările plenului.

Ca lucrarea în comisiune se se pótă face cu tichă, nu s'a ales în ea nici un singur membru ne sas.

După schimbările în cele politice, prin cari au trecut compatrioții nostri sași în vara anului 1890 lumea cu drept cuvânt se aștepta, că lucrările la noi se ia alt curs atât în viața comitatensă a fraților sași, cât și mai cu samă în afacerile universității. Și lumea în așteptările sale nu s'au înșelat.

Cei mai violenți, și pentru această cei mai urgișiți comiți supremi din locurile locuite de sași, comitele Bánfy din Bistrița, și comitele Bethlen din Sighișoara au fost delaturați, și înlocuiți cu ómeni, cari deși în fond pôte nu au alte scopuri finale decât antecesorii lor, în formă însă sunt ómeni mai de înțeles.

Pentru comitatele Brașov și Sibiu guvernul a denumit comiți supremi sași, cu deosebire de comite suprem al comitatului Sibiu, guvernul a denumit pre omul cel mai de încredere al fraților sași, pe care totodată l'a investit cu demnitatea de „comes saxorum“.

Ca să se demonstreze și mai eclatant prevenirea guvernului față cu compatrioții sași în urma nóuei constelațiuni create după schimbările din vîra anului 1890 în comitatul cel mai românesc din ardél, în comitatul Făgărașului, s'a denumit comite suprem un sas, anume fostul deputat dietal al cercului Agnita, care tot în spirit liberal aplică legile în comitatul numit.

Aceste semne vîdite ale apropierei între politica compatrioților sași și între ceea a guvernului nostru, precum și negocierile, cari de bunăsemă au trebuit se premîrgă, dar pre cari noi nu le putem cunoște, am ajuns în cele din urmă la stadiul acel dorit de compatrioții nostri sași și și de noi românii din fundul regiu, ca statutul vechiu se se prelucre din nou, și se se delature acele părți, cari au provocat până acum nemulțămirea.

Situațiunea în sus e deci luminată, așa credem noi, și cumcă și frații sași sunt luminați între sine asupra întrebărei, că ce e de făcut, despre această noi încă nu ne îndoiim.

Avem la spatele nóstre un trecut de 16 ani cu actualul statut, ca basă de lucrare. În acest interval am avut ocaziune se ne cunoșcem dorințele, să studiam basa de drept față cu averea universității, se facem experiențe politice, economice și morale și din ele se tragem concludiuni logice.

Prelucrarea de bună semă se va face în mod liberal.

În cele esențiale, ca să începem dela început cu cele esențiale, compatrioții nostri sași cu abandonarea punctului de mîncare luat la 22 August 1850 priu care întreg venitul dela averea universității s'au dat spre scopuri curat evanghelico-luterane, vor lua de principiu dreptatea și ecuitatea, și apoi condamnând aspru rățacirea de până acuma, vor pune ca principiu:

1. Deórece averea universității e proprietatea tuturor locuitorilor din fundul regiu, venitul ei de peste 90,000 fl. anual se va folosi spre scopuri culturale în proporțiunea dréptă a proprietarilor, și așa spre scopurile culturale ale românilor se vor desțina anualiter cam peste jumătate din venitele anuale, rămîind ca cealaltă jumătate se se împartă după proporțiunea numărului între sași și frații unguri. Drept cheiă se va pútă lua chiar și conscripțiunea făcută în anul acesta.

2. Universitatea va conclud pe basa §. 9. art. de lege XII din 1876 a trimite o representațiune la dietă, în sensul căreia §. 8 litera d) care statorește dreptul de alegere dietal, ca condițiune pentru dobîndirea dreptului electoral activ în universitate se se delature, cerînd se între în valóre condițiunile de alegere de odinioară.

3. În statutul cel nou va lua interitoriul fundului regiu comunale eschise din așa numitul cerc al Sêlstei, Talmaciului și Branului, ca din venitele averei universității se se pótă promova și scopurile culturale ale locuitorilor din acest teritoriu eschis până acuma dela aceste beneficii.

4. La alegerea comitetului electoral va da teren tuturor comunelor din cercurile fostului fund regiu și nu va restringe acest drept numai la vre o câteva comune după cum a făcut până acuma, eschidînd în fie-care cerc până la numărul de șapte pe tóte comunele și încă cu preferință pe acelea, cari produc mai mulți alegători. Și această o va face ca un fel de espiare a nedreptății ce li s'a făcut până acuma alegătorilor din cetățile Sibiu și Brașov, căroră li s'a dat drept să alégă deodată 2 deputați.

Și între cele mai puțin esențiale va soi apreția un lucru, care și el pôte deveni esențial, anume la facerea noului statut va formula un conclus în sensul căreia, minoritatea pôte insinua contra concludelor recurs, și guvernul în un asemenea cas pôte nimici concludul majorității, cerînd respectarea justei dorințe exprimate de minoritate.

Acăsta o va face universitatea din interes cătră scopurile culturale ale conproprietarilor, cari prin o majoritate îndărjită ușor pot deveni periclitare. Și această de bună samă o vor face compatrioții sași chiar și din conservare proprie, din un fel de egoism, de care ei până acuma n'au avut trebuință și doră nici nu l'au cunoscut. Anume după votarea noului statut pe base reale, ușor pot veni românii în maioritate în universitate, și omul e om, greși putem toți, căci ómeni suntem, și atunci vom avé un mijloc de a îndrepta réul.

Cam în asemenea cerc se vor misca nóuele reforme în universitatea săsescă.

Acestea vor fi în interesul statului și noi din inimă salutăm universitatea pe calea reformelor.

Raportul

consistoriului metropolitan plenariu cătră congresul național bisericesc.

(Începere).

Fondul colectat pentru a eternisa memoria fericitului arhiepiscop și metropolit Andreiu baron de Șaguna (concl. Nr. 56) numera la 30 Iunie a. c. un capital de 4114 fl. 12 cr. deșu spre fructificare la institutul de credit și economii „Albina“ în Sibiu.

Încercările de a întruni un pedagogiu central metropolitan pentru învățătore cu scôla civilă de fete a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu, și a face în est mod posibilă înființarea unui astfelu de institut, nu sunt de natură de a pune în prospect apropiata realizare a acestui scop salutaru, parte pentru disparitatea caracterului scôlei civile de fete și a pedagogiului, care ar fi să se înființede, parte pentru că planul de învățămînt la scôla civilă se abate cu totul dela planul de învățămînt prescriu pentru instituttele de pedagogiă, și în cele din urmă din causă, că eparchiile însărcinate cu spese abia suportabile pentru administrațiunea propriă, și cu contribuiri la speșele administrațiunii metropolitane, ér comunele bisericesci și singuratecii poporeni, în raporturile economice desolate de acum, numai pot fi puși cu succes în contribuțiune pentru înființarea și susținerca unui nou fond, care ar fi să alimenteze pedagogiul pentru învățătore.

Remăne deci, ca și acest obiect se trécă în grigea necontenită a consistoriului, care la timp binevenit va suleva cestiunea și va veni cu propunerile sale, conform concludului Nr. 57.

Referințele între reprezentanța fundațiunii Gozdu și între consistoriul metropolitan (concl. Nr. 58/1888, s'au regulat prin un normativ votat de consistoriul metropolitan în ședința din 29 Septembre, 1888, și pus în aplicare la cassa metropolitane.

Regularea afacerilor episcopesci în metropolie prin un regulament uniform pentru tóte eparchiile (concl. Nr. 58) întimpină greutăți până acum neinvinse, în considerare, că eparchiile și au regulamentele lor speciale, puse în aplicare de ani de zile, ér organele administrative în comunele nóstre bisericesci mai cu semă în cele rurale, încă nu au ajuns a aplica cu tótă esactitatea nici chiar regulamentele esistente.

Ar fi o încercare de tot riscată, și ar produce o confușiune generală în întreaga economiă a comunelor bisericesci, dacă li s'ar impune în mod grăbit un regulament nou cu norme nóue cu modalități de contare basate pe alt sistem, și li s'ar cere să se acomodeze aceluia.

Void deci a încungiura astfelu de perturbări, mărutul congres va contribui mult la consolidarea economiei bisericești în comune, lăsând la aprețiarea consistoriului metropolitan în conțelegere cu consistórele eparchiale a presinta un proiect de regulament în această materie, atunci când necesitatea va fi mai urgentă și mijlócele intelectuale pentru esecutarea aceluia mai bogate.

Regulamentul pentru administrarea și manipularea fondurilor și fundațiunilor metropolitane (concl. Nr. 59 și 129), care se estinde asupra tuturor ramilor economiei de casă servește ca normă pentru manipularea la cassa în general și în parte pentru acele specialități în administrare, cari sunt usate acum la cassa metropolitane. Aplicarea lui general va urma atunci, când dispunînd de mijlóce bogate va afa, că e consult a investi averea sa numai în depuneri spre fructificare la institute de credit, și în hârtii de valóre, ca în present, ci pelângă acestea și în împrumuturi hipotecare și în realități.

Până atunci regulamentul actual remăne în vigóre provisoriă.

În obiectul înființării a două eparchii nóue (concl. Nr. 16) va urma raport separat.

Pentru ca preoții nostri se fiă scutiți pe deplin de lucrul public al țerei, am întervenit de nou, conform concludului Nr. 67 la guvernul țerei, respective la dl ministru de resort, cerînd considerarea preoțiimeii nóstre în proiectul de lege, care se pregătea atunci. Resoluțiune nu a urmat.

Relativ la înființarea unui post de contabil la consistoriul metropolitan (concl. Nr. 130) se va presenta raport special.

Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter (concl. Nr. 136) comunicat consistoriilor eparchiale spre publicare într'un esemplariu autentic, s'a retipărit după aculul de sub E al protocolului congresual în edițiune separată, într'un număr coréspondentoriu de esemplare, cu cari să se provédă comunele bisericesci, organele bisericesci în general, și particularii, cari doresc a avé acel regulament.

Proiectul de regulament pentru alegerea deputaților la congres (concl. Nr. 139) se va presenta cu raport special.

În scopul de a regula și a secură dreptul de beneficiare al românilor gr. or. la legatul consortilor Trandafil (concl. Nr. 173) s'au inițiat pertractări oficióse cu metropolia din Carloveș.

Resultatul obținut la încheerea pertractărilor se va notifica mărutului congres la timpul seu.

Procesul intentat pentru validitatea fundațiunii s'a decis în favorul aceleia, și acum tractându-se de actul fundațiunii, pentru administrarea fundațiunii am luat măsuri spre a asigura conlucrarea metropolitane nóstre la acel act fundațional.

Protocol congresului din a. 1888 s'a tipărit cu considerare la (concludul congr. Nr. 301/1878), în editura metropolitane, într'un număr proporționat de esemplare și s'a distribuit spre a provédă cu acelea archivele comunelor bisericesci.

În obiectul literelor fundaționale pentru fondul celor două eparchii (concl. congr. Nr. 165/1886) consistoriul află că prin legatul pentru înființarea a două eparchii nóue nu s'a întemeiat o fundațiune în înțelesul strict al cuvîntului, care ar reclama regularea administrării prin litere fundaționale supuse aprobării mai înalte.

Propunerea separată în acest obiect va urma.

Terminînd astfelu dispozițiunile luate pentru esecutarea concludelor congresului din 1888, ne permitem a însemna în cele ce urmédă, obiectele mai principale pertractate în plenul consistoriului:

Reprezentanța fundațiunii Gozdu, aprețiînd motivele, cari reclamau o participare mai eficace a fundațiunii la speșele administraționale ale metropolitane, a acces cu consensul seu la propunerea consistoriului metropolitan și a urcat cuota contribuiri sale anuale dela 600 fl la 1200 fl., cari cu începere dela 1-ma Ianuarie 1889, s'au și asemnat regulat la cassa metropolitane.

În urma articolului de lege XXXII din a. 1888 consistoriul a dispus și a efectuit convertirea unei jumătăți a obligațiunilor de stat, cari se aflau în proprietatea fondurilor metropolitane și cădeu sub dispozițiunile numitei legi, în obligațiuni de stat nóue, ér pentru suma, care s'a realizat din vinderea celeialalte jumătăți s'au procurat scrisuri fonciare de ale institutului de credit și economii „Albina“ cu curs favorabil.

Este cunoscut, că administrațiunea căilor ferate de stat a introdus pe liniile sale la 1-ma August 1889 un tarif de persóne nou, cu prețuri de transport fórtre reduse, așa numitul tarif de zone, și că societățile altor căi ferate concurențate prin liniile statului au fost silite a aplica și ele tarif cu prețuri scăđute.

Devenind astfel călătoria în mod considerabil mai eficientă decât ce fusese până aci, consistoriul metropolitan în scopul de a cruța resursele veniturilor sale, s'a aflat îndemnat încă în sesiunea anului 1889, a se abate dela dispozițiunile § 12 al regulamentului afacerilor interne, cari normedă spelele de călătorii ale asesorilor consistoriali cu 50 cr. de mil, și a decreta alte norme în privința speselor de călătorie, în mod provisoriu, până la regularea definitivă prin congres.

De altminteră afacerea acesta se va supune deliberării măritului congres ca obiect de sine cu raport special.

În legătură cu această regulare măritul congres va reflecta și la eventuala modificare a § 59 al. 2 din regulamentul afacerilor sale interne, care normedă spelele de călătorie ale deputaților congresuali.

În urma unui cas special măritul congres va fi recercat a se pronunța asupra modalităților, cum se se întregesc dispozițiunile statutului organic la § 28 în privința corporațiilor, care se fie chemată a alege învățătorii la școlile susținute de mai multe comune.

Postul devenit vacant prin repausarea fiscalului consistorial Iacob Bologa s'a întregit prin instituirea în mod provisoriu a avocatului Dr. Nicolau Olariu.

Raporte speciale vor urma dela senatele particulare.

În fine împlinim trista datoriță de a aduce la cunoștința măritului congres: că în decursul periodului, despre care raportăm, s'au mutat la cele eterne următorii 3 membri ai acestui consistoriu: Timoteiu Miclea, Antoniu Mocsonyi de Foen și Eliă Macelariu; cest din urmă totodată și controlor la cassa metropoliei.

La senatul bisericesc a devenit vacant locul, ce-l ocupa mai nainte Preasfinția Sa episcopul Caransebeșului.

Protopresbiterul Paul Miulescu, ales membru în senatul episcopesc devenit vacant pentru eparchia Caransebeșului a trecut în eparchia Aradului.

În delegațiunea congresuală a devenit vacant locul decedatului Antoniu Mocsonyi de Foen.

Din ședința plenară a consistoriului metropolitan, ținută în Sibiu, la 28 Septembrie, 1891.

Miron Romanul, m. p.
metropolit.

Leontin Simonescu, m. p.
secretariu metropolit.

Protocolul

conferenței a II-a a „Reuniunii cercuală a învățătorilor români gr. or. din protopopiatul Aradului”, — ținută la 30 Octombrie 1891 stilul vechiu în comuna „Micalaca.”

Ședința I.

Ținută dimineața la orele 9—12. Prezenți: sub președința ordinară a președintelui Ioan Efticiu și în prezența M. O. domn protopop Moise Bocșan, profesorul Teodor Ceonța, învățătorii: Iosif Moldovan, Nicolae Ștef, Mihai Oltean, Iosif Iosa, Mihai Chicin, Samson Logoșan, Ioan Caracion, Romul Teuceanu, Melentiu Boto, Uroș Achimășiu, Ambrosiu Costea, Ioan Logoșan, Vasiliu Zabu, Georgiu Morariu și Ioan Bosgan.

Afară de acești membrii a mai fost prezenți ca onorațori: Moise Babescu, paroch în Fenlac, Ioan Cióra, paroch și asesor consistorial și Iustin Dascal, paroch ambii din Micalaca, judele comunal, epitropii și alți poporani din Micalaca.

Notariu: Vasiliu Olariu, secret. I.

I.

Conform programei statorite susnumiții domni, s'au adunat și intrunit dimineața la 9 ore în sânta biserică gr. or. rom. din loc (Micalaca) asistând la celebrarea chemării Duchului Sânt pontificată de Prea O. D. protopresbiter concerninte Moise Bocșan. După această președintele reuniunii cercuale Ioan Efticiu, învățătoriu în Pecica, prin o cuvântare scurtă dar pătundătoare, vârsând interes de cauză în inimile membrilor și a publicului present, și salutându-i, deschide conferința a II-a din est an.

II.

Tot președintele Ioan Efticiu află de binevenit momentul a saluta în numele reuniunii pe P. O. D. protopop Moise Bocșan, carele ca un bun părinte desconsiderând ori-ce greutăți și jertfe precum chiar și odihna de care ar avé lipsă în vârsta s'a înaintata, în tot locul unde e numai vorbă de învățători, școlă și progres este în fruntea noastră cu trup și suflet; salută mai departe pe M. O. domn profesor Teodor Ceonța, carele pururea neobosit muncesce cu noi alătura la înaintarea culturii poporului; salută pe R. D. Ioan Cióra și Iustin Dascal pentru bunavoința cu carea ne-a primit în cumuna încredințată păstoriei lor precum și pe R. domn Moise Babescu, paroch în Fenlac pentru interesul manifestat față de intrunirea noastră; și în fine salută pe comitetul parochial și pe poporul acestei comune frumoșe, urându-le peste tot fericire și viață îndelungată.

Conferința și manifestă consimțământul întru urări de „Se trăiască.”

III.

Prea O. Domn protopop și inspector scolar Moise Bocșan, salută adunarea cercuală din trac-

tul seu, prin vorbire adevărat părintescă și demnă de un adevărat și bun inspector, în carea s'a întonat însemnătatea școlilor și a învățătorilor poporului român, recomandă deci învățătorilor, ca având de față fericirea poporului român, să concludă unul fieșce carele întru ajungerea acestui scop sublim, și le recomandă ca pe toate terenle să se afirmă de adevărați români.

Salutațiunea părintescă a părintelui protopop și inspector, întru urări entusiastice de „Se trăiască” se ia la plăcuta cunoștință.

IV.

Parintele paroch Ioan Cióra saluta adunarea învățătorilor, din încredințarea comitetului parochial precum și în numele poporului român din această comună, cu un sincer „bine ați venit.” — Se ia la cunoștință cu viuă plăcere.

V.

Urmază conform programei autentificarea protocolului ședinței premerse. Notariul prezintă acel protocol autentificat prin comisiunea emisă spre acest scop, conform concludului Nr. XVIII. din ședința premersă. Raportază mai departe, că presiuniul respective biroul a satisfăcut și executat toate conclusele aduse în aceea conferință. — Se ia la cunoștință.

După acestea președintele suspende ședința pe timp nedeterminat și provocă conferința că: conform programei se asiste în corpore la ascultarea prelegerilor în școlile învățătorilor Savu Mihuța și Savu Bugariu.

Prezenții în frunte cu protopopul inspector sau prezentat în școlă învățătorului Savu Mihuța, unde densul conform ordului de ore a preles și esaminat din „Religiune” și „Geografie”; apoi învățătoriu Savu Bugariu a preles scolarilor sei tot din acele studii, în mod paralel.

VI.

După demiterea scolarilor, președintele redeschide ședința și provocă pe învățători a se pronunța asupra acestor prelegeri.

Conferința după mai multe obiecțiuni metodice, pro și contra, conchide: că rezultatul și modul de propunere e satisfăcătoriu; și în sfârșit, la propunerea învățătorului Iosif Moldovan conferința decide și recomandă dlor învățători că: „la propunerea geografiei pentru instruirea mai bună se folosescă de semnul,” încât acela până acum nu s'a practisat.

Fiind timpul înaintat președintele ridică ședința Dat ca mai sus.

Ioan Efticiu,
președinte.

Vasiliu Olariu,
notariu.

Ședința II.

Ținută după amăzi la orele 2—6. Prezenți: sub presidența ordinară a președintelui Ioan Efticiu și prezența protopopului inspect. Moise Bocșan, Teodor Ceonța profesor, apoi învățătorii Nicolau Ștefu, Mihai Olteanu, Savu Bugariu, Iosif Iosa, Iuliu Plașa Ioan Logoșan, Ambrosiu Costea, Romul Teuceanu, Mihai Chicin, Samson Logoșan, Ioan Caracion, Uroș Achimășiu, Melentiu Boto și Vasiliu Zabu.

Afară de acești membrii au mai fost prezenți ca onorațori: Ioan Cióra, paroch și asesor consistorial și Iustin Dascalu ambii preoți din Micalaca, Moise Babescu paroch în Fenlac, judele comunal și alți poporeni din Micalaca.

Notariu: Iosif Moldovan, secret. II.

VII.

Se constată ca dela conferința de ași lipsesc 10 învățători. — Conferința autoriză biroul a purcede conform „regulamentului consistorial” Nr. 5.

VIII.

Președintele aduce la cunoștință, că pentru ținerea de disertațiuni s'au însinuat încă din ședința respective conferința premersă, dl profesor Teodor Ceonța despre „măsurile metrice; învățătoriu Nicolau Ștefu despre „Matășărit”: rógă deci pe susamintiții domni a-și ceti operatele, cari

se primnesc din partea celor prezenți întru urări de „se trăiască” și se acud la acest protocol sub A) și B.)

Referitoriu la disertațiunea cea din urma se decide: că corpul învățătoresc în genere precum și unul fieșcare membru în specie să stăruiască întru lățirea acestui ram important al economiei lutre poporeni nostri.

IX.

Conform programei urmază tractarea „eserțiilor intuitive, cetitul și scrisul în școlă populară”, împărțite acestei reuniuni cercuale din partea reuniunii generale. Pe baza decisului conferinței premerse ținute în Pecica rom. la 5/17 Iunie a. c. N. X. președintele prin notariu provocă membrii pentru de ași ceti însinuatele operate în ordinea împărțirii făcute de comisiunea emisă sub Nrul de mai sus.

În urmarea provocării se însinuat: 1. Iosif Caracion despre „Corpul omului”. 2. Iosif Iosa des-

pre „Pădure”. 3. Somul Teuceanu despre Impărțirea timpului”. 4. Ioan Logoșan despre „Formațiunile pământului”. 5. Iosif Moldovan despre „Ceriul etc.” 6. Georgiu Roman despre „Aerul atmosferic”. 7. Melentiu Boto despre „Scrierea și cetirea anului V.” 10. Uroș Achimășiu „Minerale”.

Cari operate după cetirej se acud la acest protocol sub C) D) E) F) G) H) I) K) L) M).

X.

Președintele provocă reuniunea cercuală a se pronunța asupra operatelor cetite și a aduce în această cauză un conclud meritorial.

Membrul Teodor Ceonța în urmarea acesta face propunerea, ca să se alégă o comisiune, carea se censureze toate operatele și în ședința viitoare raportând despre rezultat să vină cu propunere concretă în această cauză.

Propunerea D. Ceonța se primesce și se esmite o comisiune constatăre din d nii Teodor Ceonța, Dr. Petru Pipoșiu, Ioan Efticiu, Samson Logoșan, Nicolau Ștefu, Georgiu Gebeleşiu și Iosif Moldovan.

XI.

Referitoriu la învățătorii, cari nu și-au însinuat operatele lor, conferința decide: respective — Autorisăz biroul pentru ai provoca să-și înainteze lucrările lor la adresa președintelui Ioan Efticiu cel mult până în 1 Ianuarie, 1892 pentru-ca acesta încă în timp potrivit și anume până în 1/12 Ianuarie să le înainteze comisiunei censurătoare.

XII.

Cu privire la designarea timpului și locului pentru adunarea viitoare: reuniunea cercuală unanim designă ziua de 6/18 Februarie, 1892 și comuna Arad, unde se va asculta prelegerea învățătoriu-lui Nicolau Ștefu.

XIII.

Membrul Teodor Ceonța propune a se vota mulțămita protocolară preoților Ioan Cióra și Iustin Dascal precum și învățătorilor locali, pentru jertfele aduse întru succesul conferinței noastre și pentru bunavoința, de care ne-a împărțăsit în frumoșă lor comună.

Se primesce unanim, între manifestațiuni de „se trăiască.”

XIV.

Parintele paroch Ioan Cióra, în numele seu și al celorlalți funcționari bis. mulțămesce reuniunii cercuale pentru onorea de care i-a împărțăsit în timpul ființei lor în comuna Micalaca, și și cere scusă pentru cele doră nesuccese conform dorințelor lor. — Se ia la cunoștință cu plăcere.

XV.

Se propne alegerea unei comisiuni pentru autentificarea protocolului presente. — Conferința esmite în aceea comisiune pe membrii: Teodor Ceonța, Nicolau Ștefu, și Mihai Olteanu din Arad.

XVI.

Conmembrul Samson Logoșianu, salută pe ipré onoratul domn protopresb. și inspector scolar Moise Bocșan pentru interesarea de cauzele noastre scolare și paciența avută în tot decursul acestei conferințe și îi doresce în numele seu și a întregului corp învățătoresc din acest tract, mulți și fericiți ani, țarie și sănătate, spre a ne pute conduce încă mulți ani pe noi și destinele noastre scolare.

XVII.

Protopopul inspector prin puține cuvinte pune tuturor membrilor la inimă interesarea de tot ce promovă înaintarea și binele reuniunii, școlii și preste tot a poporului român, mulțămesce învățătorilor sei pentru toate manifestațiunile de iubire și promite și pentru mai departe tot ajutoriu și sucursul seu învățătorilor și reuniunii lor.

Conferința primesce și ia la cunoștință cu plăcere.

Ne mai fiind alte agende, președintele dorind comembrilor tot binele până la revedere, închide conferința.

Dat ca mai sus.

Ioan Efticiu,
președinte.

Iosif Moldovan,
notariu.

Acest protocol s'a cetit și autentificat.

Arad, în 20 Novembre n. 1891.

Teodor Ceonța. Nicolau Ștefu. Mihail Olteanu.

Convocare.

P. T. membrii ai „Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Sibiului” se invită prin această la adunarea generală a reuniunii, ce este a să țină în zilele de 22 și 23 Novembre a. c. st. v. în Sibiu (edificiu școlii din suburbiul Iosefin) cu următoriu

Program:

1. Vineri 22 Novembre la orele 9 a. m. participarea membrilor la serviciul divin împreună cu

chemarea sfântului Duch, în biserică din suburbiul Iosefin.

2. Deschiderea adunării prin preșidiu și apelul nominal al membrilor ordinari.

3. Statorirea definitivă a programului.

4. Presentarea raportului comitetului central despre activitatea sa dela ultima adunare generală încôce și alegerea unei comisiuni pentru censurarea aceluia.

5. Istoricul computului și geometriei în școlile populare.

6. Despre „concentrațiune în învățământ“, și despre aplicarea acestui principiu la compunerea planului de învățământ.

7. O lecțiune practică din gramatică lucrată după treptele formale.

8. Despre „locul natal“ în școlă, tase asupra tractării obiectului din punct de vedere metodic.

9. O paralelă între constituția biserică și cetățenească, ca bază pentru lecțiuni din acest obiect în școlă populară.

Din ședința comitetului central, ținută la 25 Octobrie, 1891.

Dr. D. P. Barcianu,
preș.

Iliescu,
secretariu.

Varietăți.

*(Petrecere.) La apelul tinerimei române din Sibiu, a răspuns inteligența română într'un mod demn. Afară de familiile, cari mai sunt în dolu, putem afirma, că toate au luat parte la petrecerea arangiată Marți seara. La cuadril și romană au jucat 70 de părechi. Multe dame și damicele s'au prezentat în frumosul costum național. Petrecerea a durat cu însuflețire până în dîiorile zilei.

*(Orașele Ungariei.) După statistica din urmă se află în Ungaria 109 orașe, în care numărul locuitorilor nu e sub 10,000 suflete. Cel dintăiu oraș e Budapesta cu 492. 237 și cel din urmă Miava, care cu miliție cu tot numără 10,005 locuitori

Instrucțiunea și necesitatea metodei ei.

(Disertațiune citită în conferința învățătorescă din Cefa.)

Cunoscințele, cari și le însușește fie-care om, le acuiră prin instrucțiune. Educațiunea și instrucțiunea țințesc la dezvoltarea și cultivarea puterilor omenești.

Și fiind-că calea, pe care purcede instrucțiunea pentru ajungerea scopului anumit, se deosebește în mare măsură de a educațiunii: urmăză invederat, că instrucțiunea are să fie tractată separat.

Activitatea educațiunii țințesc la dezvoltarea tuturor puterilor omenești, fără însă a fi cu privire la câștigarea cunoscințelor; până când instrucțiunea

ne procură cunoscințe după anumite principii și reguli.

Și fiind că cunoscința se produce prin inteligența urmăză: că instrucțiunea țințesc direct la cultura și dezvoltarea inteligenței.

Inteligența este talismanul cel mai prețuit al omului. Prin inteligența ne formăm iconă despre lumea esternă, care e baza tuturor cunoscințelor. Omul a cărui inteligență e dezvoltată, dăcem, că e preceput, și din contră omul acărui inteligență e nedezvoltată: un instrument în mâinile celor precepuți. Omul nepreceput ajunge adeseori la ideea aceea: că lumea nu e bună, și nu pôte trăi în ea. Dară cine e cauza? nepreceperea, căci ea este isvorul a totă nefericirea.

Omul a cărui inteligență e dezvoltată, ori-ce vitrigități li stă înainte, tôte le pôte suporta mai cu ușoritate. „Nimic nu e așa de dur, de greu, ca să nu pôte învinge mintea“ dăce Seneca. Și drept dăce Seneca! că prin minte omul tôte le învinge, și tôte le pôte suporta mai cu ușoritate și succes: și fiind-că mintea (inteligența) e de așa mare însemnătate: deci trebuie să fim cu deosebită privire la cultivarea inteligenței copilului, ca să nu cadă victima nefericirii nesciinței.

La instrucțiune trebuie să fim cu deosebită privire să nu îngrămădim spiritul copilului cu cunoscințe multe, fără ca acelea să fie bine organizate; căci nu e nimic mai periculos pentru copil de cât o dresură mecanică ca acésta, fiind aceste cunoscințe fără temei, învățându-le mecanice. Și acésta e o tortură pentru copil, neprecepând ceea ce învață, căci puterile spirituale ale copilului se timpesc în loc de a se desvolta

De aceea mai înainte de tôte trebuie să dezvoltăm puterea cugetativă în copil, ca să fie în stare de a petruce chiar și logice cunoscințele predate. Dară să ne ferim să nu încordăm prea de timpuriu și peste măsură puterile spirituale ale copilului. că atunci în loc de a se desvolta, se nimicesc, secă, și se sting, și în urmă nu scie nimic. Așa să dăce despre marele Leibnitz, că ar fi învățat a ceti în o singura zi, și încă de mic a arangiat biblioteca tatălui seu. Newton, care din etate fragedă a descoperit legea despre gravitatea universului, întru atât a fost dezvoltate puterile spirituale, însă la bătrânețe nu a scuit nimic, căci tôte cunoscințele câștigate în etate fragedă au dispărut din memorie. De aceea avem să ținem cont de măsura recerută în tôte și preste tot, să nu dezvoltăm o putere spre scăderea celeia-lalte; ci să ne nizuim a preda materia astfel ca puterea spirituală a copilului, să pôte pătrunde și prelucra bine, fiind că numai așa va deveni proprietatea spiritului. „Nu multe ci mult“ acésta este devisa învățământului adevărat.

Fiind instrucțiunea comunicarea cunoscințelor sistematice, și dacă dorim ca instrucțiunea să succedă, să recere ca fie-care învățătoriu să poșadă acele principii și reguli, cari țințesc la procurarea cu-

noscințelor. Numai acel învățătoriu să pôte numi învățătoriu adevărat, carele scie principiile și regulile instrucțiunii, și totodată le scie aplica în viața practică.

Acela va fi totdeauna în stare a se orienta, și va scie dacă procede bine, ori fals. Cu tôte că un învățătoriu posedă principiile și regulile instrucțiunii, nu-și va pôte ajunge scopul dorit, și tôte nisuințele sale vor fi zădarnice; dacă nu va cunosce modul sau calea care conduce la scop în instruirea obiectelor de învățământ, ca cunoscințele se fie bine instruite, și bine organizate. Și acel mod care tractază despre instruirea obiectelor de învățământ e metodul.

Fie-care pedagog adevărat trebuie să scie metodul.

Pentru-că esperința de tôte zilele ni-a dovedit și ne dovedește destul de lămurit, că mulți învățători, pe lângă totă sciința și diligența lor nu au produs, și nu produc rezultatele corespunțătoare în obiectele de învățământ; și éra din contră, că învățători cu mai puțină cualificațiune, produc rezultate mai îndestulătoare, dacă posed desteritatea metodică.

De aceea are tot dreptul „Diesterweg“ când dăce: „Tăria învățătorului zace în metodul seu“.

Metodul e arma învățătorului prin care delătură răul din școlă. Dela metod aternă ușorarea sau ingreuarea instruirii la procurarea cunoscințelor după cum adică: e metodul bun sau rău. Învățătoriu scie metodul special la fie-care obiect de învățământ, nu se va năcăji prin eserciție multe, și esperimente gôle, acela va merge pe calea înaintării; fiind-că învățământul numai atunci pôte fi temeinic, dacă are basă bună, și basă bună numai atunci pôte se aibă, dacă e predat metodic. De aici rezultă: că metodul e forțe necesar pentru fie-care învățător la instruirea obiectelor de învățământ, fiind-că cunoscințele cele mai vaste, și frumôse nu prind rădăcini tari sau de feliu, dacă nu sunt comunicate conform regulilor metodice.

De aceea on. colegi să ne nizuim din răspuțeri a ne însuși acel metod rațional intnitiu, care ađi deja e în valôre, și după acel metod să procedem toți. Și acel metod rațional ni-l vom însuși astfel, dacă ne vom intruni cât mai des în societăți sau reuniuni de cultură, unde din partea reuniunei, vor fi denumiți unii dintre învățătorii mai desteri de a ținé prelegeri practice, din ramurile fie-cărui obiect de învățământ, cum fac și alți confrăți din alte părți: și asistând noi la acelea prelegeri practice, ne vom însuși unii de la alții acel metod rațional-intnitiu prin care vom pôte progresa mai cu securitate la scopul dorit, și ne vom înainta noi însușine, și prin noi nêmul nostru.

Înând la 18 Novembre, 1891.

Ioan Costa,
învățătoriu.

Nr. 360.

[205] 2—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch vacant din parochia de classa a treia (III) Stăuini, tractul protopresbiteral gr. ort al Geogiului II, pe baza resoluțiunii consistoriale de dto 16 Aprile a. c. Nr. 2559 B., publicându-se de doué ori concurs fără rezultatul dorit, se escrie acum a treia óră concurs, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român“.

Venitele anuali împreunate cu acest post dau suma de 400 fl. v. a.

Competenții au a-și asterne cererile instruite conform legilor din vigôre la subsemnatul oficiu în terminul indicat.

Sécărămb, 1 Novembre, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geogiului II, în conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 210.

[202] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de capelan înființat cu încuviințarea Prea veneratului consistoriu archidiececan din 4 Septembrie a. c. Nr. 5083 B., în parochia de classa a III-a Finteușul mare, cu filia Bercheș, în protopresbiteratul gr. or. al Cetăței de pétră, prin acésta se escrie con-

curs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Fiitorul capelan va avé jumătate din venitele parochiale, care computeate după o nouă regulare a venitelor preoțesci dau la an 454 fl., adică patru sute cincideci și patru floreni.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și asterne petițiunile lor instruite conform prescrișelor legii la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul sus indicat, (posta ultimă Kápolnok-Monostor).

Cârpiniș, în 16 Octobrie 1891.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Șovrea,
protopresbiter.

Nr. 578.

[203] 3—3

Concurs repetit.

De óre-ce în urma concurselor publicate până acum, nu s'au insinuat concurenți la vacanta parochie Măgura, ppresbiteratul Clușului, acum după-ce comitetul parochial a îmbunătățit venitul preoțesc dela 301 fl. 60 cr. la 393 fl., și a decis, că va edifica casă parochială cu supra edificate economice trebuincioșe, ba va da și doué pământuri arătore în folosința parochiei ca porțiune canonică; prin acésta se escrie concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român“.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poftiți a-și asterne petițiunile lor

instruite conform dispozițiunilor legii în vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiteral, până la terminul indicat.

Cluș, 8 Octobrie, 1891.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Tuliu Roșescu,
adm. protopresb.

Nr. 667.

[199] 3—3

CONCURS.

La ordinul Preavenerabilului consistoriu archidiececan Nr. 5659 din 24 Septembrie a. c. pentru întregirea parochiei vacante de classa a III-a Sălău, tractul protopresbiteral al Târnavei, se escrie concurs a treia óră, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit aprôpe de 490 fl.

Concurenții la acest post au să se prezenteze în terminul legal în parochie și la biserică, spre a-și arăta desteritatea, pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta, ér informațiunii mai detaiate să pot lua dela subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Suplicele concurenților au să fie instruite conform legilor în vigôre și asterne în terminul suscitât la subscrisul (u. p. Kükülovár).

Cetatea de baltă, 16 Octobrie, 1891. Oficiul protopresbiteral al tractului Târnavei, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 311.

(197) 3—3

CONCURS.

În sensul ordinului consistorial dto 4 Septembrie a. c. Nr. 5147 B. pentru întregirea postului de paroch în parochia de classa a III-a Gurasada protopresbiteratul Iliei, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare a acestuia în fôia „Telegraful român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt venitele parochiale din birul în naturale și din competențele stolare, cari tôte laolaltă, regulate și statorite la 12/24 August a. c. computându-se după calculul mediu al celor cinci ani din urmă dau suma de 405 fl. 25 cr.

În privința emolumentelor se pot lua informațiuni mai detaiate dela oficiul protopresbiteral și dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și asterne petițiunile concursuale instruite conform legilor în vigôre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. ort. al tractului Iliei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Ilia, la 14 Octobrie, 1891.

Avram Pécuaru,
protopresbiter.